

Logika és számításelmélet

12. előadás

Irányítatlan/irányított Hamilton út/kör

Hamilton út/kör

Adott egy $G = (V, E)$ irányítatlan / irányított gráf ($|V| = n$). Egy $P = v_{i_1}, \dots, v_{i_n}$ felsorolása a csúcsoknak **Hamilton út** G -ben, ha $\{v_{i_1}, \dots, v_{i_n}\} = V$ és minden $1 \leq k \leq n - 1$ -re $\{v_{i_k}, v_{i_{k+1}}\} \in E$ (illetve irányított esetben $(v_{i_k}, v_{i_{k+1}}) \in E$). Ha $\{v_{i_n}, v_{i_1}\} \in E$ (illetve irányított esetben $(v_{i_n}, v_{i_1}) \in E$) is teljesül, akkor P **Hamilton kör**.

Jelölés: H-út/ H-kör Hamilton út/ Hamilton kör helyett.

$HÚ = \{\langle G, s, t \rangle \mid \text{van a } G \text{ irányított gráfban } s\text{-ből } t\text{-be H-út}\}.$

$IHÚ = \{\langle G, s, t \rangle \mid \text{van a } G \text{ irányítatlan gráfban } s\text{-ből } t\text{-be H-út}\}.$

$IHK = \{\langle G \rangle \mid \text{van a } G \text{ irányítatlan gráfban H-kör}\}.$

Irányított $s - t$ -Hamilton út NP teljessége

Tétel

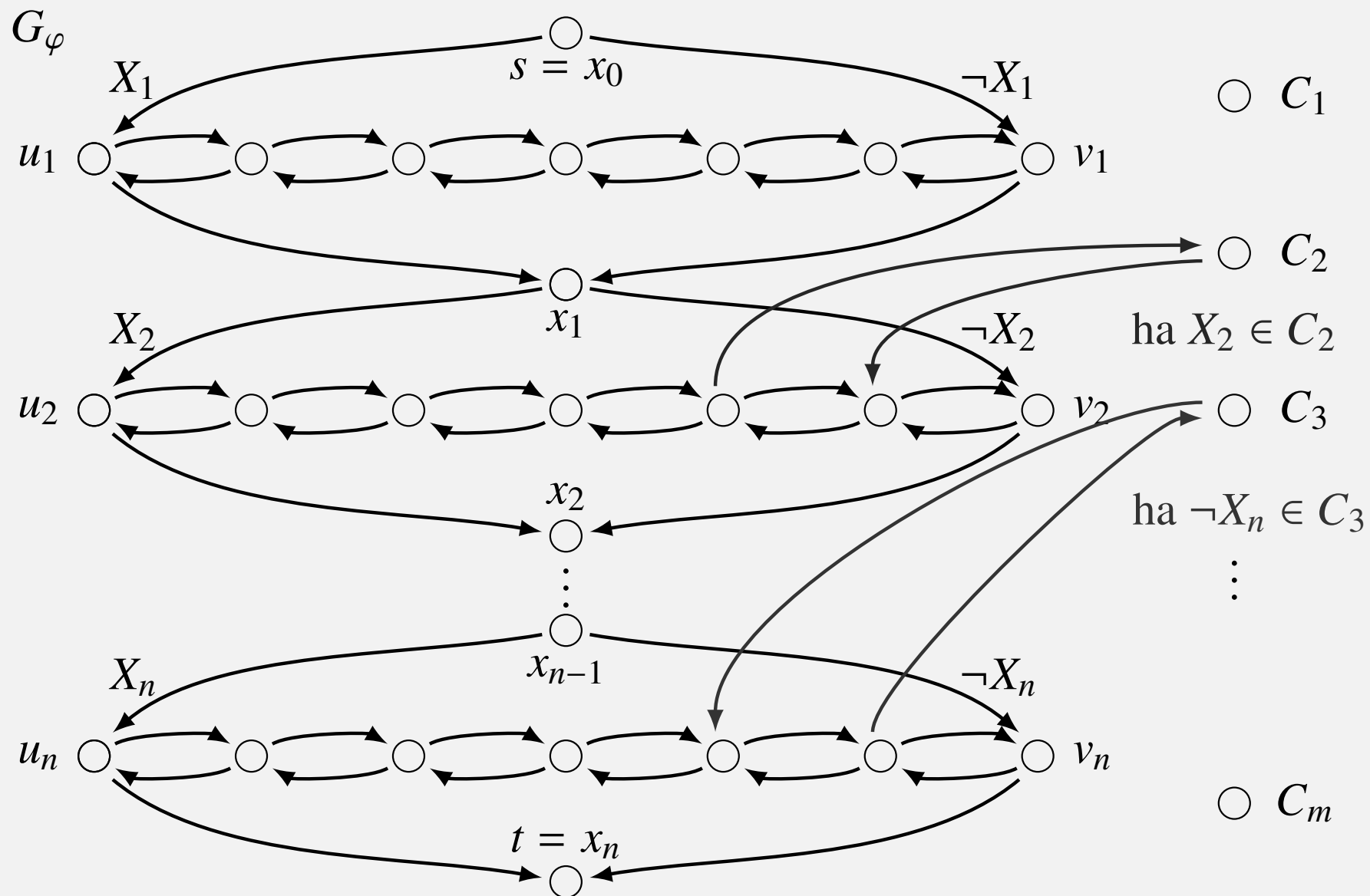
HÚ NP-teljes

Bizonyítás: NP-beli, hiszen polinom időben előállítható egy n darab csúcs egy P felsorolása. P -ről polinom időben ellenőrizhető, hogy a csúcsok egy permutációja-e és hogy tényleg H-út-e.

$\text{SAT} \leq_p \text{HÚ}$. Elég bármely φ KNF-hez konstruálni (G_φ, s, t) -t azzal a tulajdonsággal, hogy φ kielégíthető \Leftrightarrow a G_φ -ben van s -ből t -be H-út.

Legyenek X_1, \dots, X_n a φ -ben előforduló ítéletváltozók és C_1, \dots, C_m φ klózai.

Irányított $s - t$ -Hamilton út NP teljessége

Irányított $s - t$ -Hamilton út NP teljessége

G_φ konstrukciója

- ▶ $\forall 1 \leq i \leq n : (x_{i-1}, u_i), (x_{i-1}, v_i), (u_i, x_i), (v_i, x_i) \in E(G_\varphi)$
- ▶ $s := x_0, t := x_n$
- ▶ $\forall 1 \leq i \leq n$ -re u_i és v_i között $2m$ belső pontú kétirányú út $w_{i,1}, \dots, w_{i,2m}$.
- ▶ Minden $w_{i,k}$ legfeljebb egy C_j -vel lehet összekötve.
- ▶ Ha $X_i \in C_j$, akkor $(w_{i,k}, C_j)$ és $(C_j, w_{i,k+1}) \in E(G_\varphi)$. (pozitív bekötés)
- ▶ Ha $\neg X_i \in C_j$, akkor $(w_{i,k+1}, C_j)$ és $(C_j, w_{i,k}) \in E(G_\varphi)$. (negatív bekötés)

Az $u_i v_i$ út pozitív bejárása: $u_i \rightsquigarrow v_i$.

Az $u_i v_i$ út negatív bejárása: $u_i \leftrightsquigarrow v_i$.

Irányított $s - t$ -Hamilton út NP teljessége

- ▶ Egy $s - t$ H-út $\forall 1 \leq i \leq n$ -re az (x_{i-1}, u_i) és (x_{i-1}, v_i) közül pontosan egyiket tartalmazza, előbbi esetben az $u_i v_i$ utat pozitív, utóbbi esetben negatív irányban járja be.
- ▶ Egy $s - t$ H-út minden C_j -t pontosan egyszer köt be, meggondolható, hogy az $u_i v_i$ út pozitív bejárása esetén csak pozitív, negatív bejárása esetén csak negatív bekötés lehetséges.
- ▶ Ha van H-út, akkor az $u_i v_i$ utak pozitív/negatív bejárása meghatároz egy változókiértékelést, a $\forall 1 \leq j \leq m : C_j$ klóz bekötése mutat C_j -ben egy igaz literált.
- ▶ Ha φ kielégíthető, válasszunk egy őt igazra kiértékelő interpretációt és ebben minden klózhoz egy igaz literált. Az $u_i v_i$ utaknak válasszuk igaz változók esetén a pozitív, egyébként a negatív bejárását. Ha a kiválasztott literálokhoz rendre bekötjük a C_j csúcsokat H-utat kapunk.

G_φ polinom időben megkonstruálható így $\text{SAT}_{\leq p}$ HÚ, azaz HÚ NP-nehéz, de láttuk, hogy NP-beli, így NP-teljes is.

Irányítatlan $s - t$ -Hamilton út NP teljessége

Megjegyzés: IHÚ és IHK NP-belisége az előzőekhez hasonlóan adódik.

Tétel

IHÚ NP-teljes

Bizonyítás: $HÚ \leq_p IHÚ$. Adott G, s, t , ahol G irányított. Kell G', s', t' , ahol G' irányítatlan és akkor és csak akkor van G -ben s -ből t -be H-út, ha G' -ben van s' -ből t' -be.

G minden v csúcsának feleljen meg G' -ben 3 csúcs v_{be} , $v_{közép}$ és v_{ki} . és G' élei közé vegyük be a $\{v_{be}, v_{közép}\}$ és $\{v_{közép}, v_{ki}\}$ éleket. Továbbá minden $E = (u, v)$ G -beli él estén adjuk hozzá $E(G')$ -hez $\{u_{ki}, v_{be}\}$ -t.

$s' := s_{be}, t' := t_{ki}$.

Könnyű látni, hogy ha P H-út G -ben, akkor P' H-út G' -ben, ahol P' -t úgy kapjuk P -ből, hogy minden v csúcsot v_{be} , $v_{közép}$ és v_{ki} -vel helyettesítünk, ebben a sorrendben.

Irányítatlan Hamilton út/kör NP teljes

Fordítva, könnyen látható, hogy ha P egy H-út G' -ben akkor v_{be} , $v_{közép}$, v_{ki} sorrendű 3-asok követik egymást (különben a $v_{közép}$ -eket nem tudnánk felfűzni). Ezeket a 3-asokat v -vel helyettesítve egy G -beli utat kapunk.

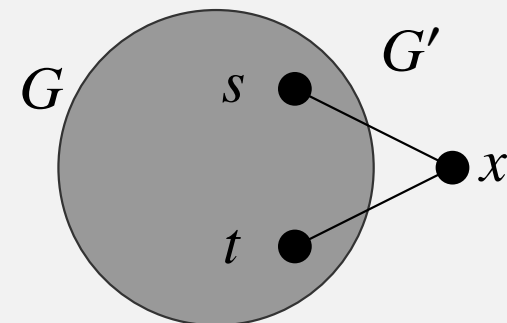
Az utak kezdetére és végére vonatkozó feltételek is teljesülnek.

Tétel

IHK NP-teljes

Bizonyítás: $IH\dot{U} \leq_p IHK$. Adott G, s, t . G' konstrukciójában adjunk hozzá egy új x csúcsot és két új élt $\{s, x\}$ -et és $\{t, x\}$ -t G -hez.

Könnyen meggondolható, hogy akkkor és csak akkor van G -ben s - t H-út, ha G' -ben van H-kör.

Az utazóügynök probléma

Számítási (optimalizálási) verzió: Adott egy G élsúlyozott irányítatlan gráf nemnegatív élsúlyokkal. Határozzuk meg a legkisebb összsúlyú H-kört (ha van).

Eldöntési verzió:

$\text{TSP} = \{ \langle G, K \rangle \mid G\text{-ben van } \leq K \text{ súlyú H-kör} \}.$

Tétel

TSP NP-teljes

Bizonyítás: $\text{TSP} \in \text{NP}$, hasonló érvek miatt, mint HÚ, az összköltségfeltétel is polinom időben ellenőrizhető.

$\text{IHK} \leq_p \text{TSP}$. Adott egy G gráf. G függvényében konstruálunk egy G' élsúlyozott gráfot és megadunk egy K számot. $G' := G$, minden élsúly legyen 1 és $K := |V|$. Könnyen látható, hogy G -ben van H-kör $\Leftrightarrow G'$ -ben van legfeljebb K összsúlyú H-kör.

NP szerkezete

NP-köztes nyelv

L NP-köztes, ha $L \in \text{NP}$, $L \notin \text{P}$ és L nem NP-teljes.

Ladner tétele

Ha $\text{P} \neq \text{NP}$, akkor létezik NP-köztes nyelv.

(biz. nélkül)

NP-köztes jelöltek (persze egyikről se tudhatjuk):

- ▶ GRÁFIZOMORFIZMUS = $\{\langle G_1, G_2 \rangle \mid G_1 \text{ és } G_2 \text{ irányítatlan izomorf gráfok}\}$.
- ▶ PRÍMFAKTORIZÁCIÓ: adjuk meg egy egész szám prímtényezős felbontását [számítási feladat],

Egy új eredmény: Babai László, magyar matematikus (még nem lektorált) eredménye: GRÁFIZOMORFIZMUS \in QP, ahol

$$\text{QP} = \bigcup_{c \in \mathbb{N}} \text{TIME}(2^{(\log n)^c})$$

a "kvázipolinom időben" megoldható problémák osztálya.

co \mathfrak{C} bonyolultsági osztály

Ha \mathfrak{C} egy bonyolultsági osztály $\text{co}\mathfrak{C} = \{L \mid \bar{L} \in \mathfrak{C}\}$.

Bonyolultsági osztály polinom idejű visszavezetésre való zártsága

\mathfrak{C} **zárt a polinomidejű visszavezetésre nézve**, ha minden esetben ha $L_2 \in \mathfrak{C}$ és $L_1 \leq_p L_2$ teljesül következik, hogy $L_1 \in \mathfrak{C}$.

Volt: P és NP zártak a polinomidejű visszavezetésre nézve.

Tétel

Ha \mathfrak{C} zárt a polinomidejű visszavezetésre nézve, akkor $\text{co}\mathfrak{C}$ is.

Bizonyítás: Legyen $L_2 \in \text{co}\mathfrak{C}$ és L_1 tetszőleges nyelvek, melyekre $L_1 \leq_p L_2$. Utóbbiból következik, hogy $\bar{L}_1 \leq_p \bar{L}_2$ (ugyananaz a visszavezetés jó!). Mivel $\bar{L}_2 \in \mathfrak{C}$, ezért a tétel feltétele miatt $\bar{L}_1 \in \mathfrak{C}$. Azaz $L_1 \in \text{co}\mathfrak{C}$.

Igaz-e, hogy $P=coP$? Igen. (L -et polinom időben eldöntő TG q_i és q_n állapotát megcseréljük: \bar{L} -t polinom időben eldöntő TG.)

Igaz-e, hogy $NP=coNP$? A fenti konstrukció NTG-re nem feltétlen \bar{L} -t dönti el.

Következmény

coNP zárt a polinom idejű visszavezetésre nézve.

Tétel

$L \in \mathfrak{C} \iff \bar{L} \in co\mathfrak{C}$.

Bizonyítás:

- ▶ Ha $L \in \mathfrak{C}$, akkor $\bar{L} \in co\mathfrak{C}$.
- ▶ Legyen $L' \in \mathfrak{C}$, melyre $L' \leq_p L$. Ekkor $\bar{L}' \leq_p \bar{L}$.
Ha L' befutja \mathfrak{C} -t akkor \bar{L}' befutja $co\mathfrak{C}$ -t. Azaz minden $co\mathfrak{C}$ -beli nyelv polinom időben visszavezethető \bar{L} -re.

Tehát \bar{L} $co\mathfrak{C}$ -beli és $co\mathfrak{C}$ -nehéz, így $co\mathfrak{C}$ -teljes.

Példák coNP teljes nyelvekre

$\text{UNSAT} := \{\langle \varphi \rangle \mid \varphi \text{ kielégíthetetlen nulladrendű formula}\}.$

$\text{TAUT} := \{\langle \varphi \rangle \mid \text{a } \varphi \text{ nulladrendű formula tautológia}\}.$

Tétel

UNSAT és TAUT coNP-teljesek.

Bizonyítás: $\text{ÁLTSAT} = \{\langle \varphi \rangle \mid \varphi \text{ kielégíthető nulladrendű formula}\}$ is NP-teljes (NP-beli és SAT speciális esete neki.)

$\text{ÁLTSAT} = \text{UNSAT}$, az előző tétel alapján UNSAT coNP-teljes.

$\text{UNSAT} \leq_p \text{TAUT}$, hiszen $\varphi \mapsto \neg\varphi$ polinom idejű visszavezetés.

Informálisan: coNP tartalmazza a polinom időben cáfolható problémákat.

Megjegyzések: Sejtés, hogy $\text{NP} \neq \text{coNP}$. Egy érdekes osztály ekkor a $\text{NP} \cap \text{coNP}$. Sejtés: $\text{P} \neq \text{NP} \cap \text{coNP}$. Bizonyított, hogy ha egy coNP-teljes problémáról kiderülne, hogy NP-beli, akkor $\text{NP} = \text{coNP}$.

Tárbonyolultság

Probléma a tárbonyolultság mérésénél: Hiába "takarékos" a felhasznált cellákkal a gép, az input hossza mindig alsó korlát lesz a felhasznált tárterületre. Egy megoldási lehetőség: A valódi tárigény az **ezen felül** igénybevett cellák száma. A csak az input területét használó számításoknak 0 legyen a tárigénye? Ez se az igazi.

Off-line Turing-gép

Az **off-line Turing-gép** egy legalább 3 szalagos gép, amelynek az első szalagja csak olvasható, az utolsó szalagja csak írható. További szalagjait munkaszalagoknak nevezzük.

Off-line TG-ek tárigénye

Az off-line TG **tárigénye** egy adott inputra a munkaszalagjain felhasznált cellák száma. Egy TG $f(n)$ **tárkorlátos**, ha bármely u inputra legfeljebb $f(|u|)$ tárat használ.

Determinisztikus és nemdeterminisztikus tárnyolultsági osztályok

Így az off-line TG-pel **szublineáris** (lineáris alatti) tárnyolultságot is mérhetünk.

- ▶ $\text{SPACE}(f(n)) := \{L \mid L \text{ eldönthető } O(f(n)) \text{ tárkorlátos determinisztikus off-line TG-pel}\}$
- ▶ $\text{NSPACE}(f(n)) := \{L \mid L \text{ eldönthető } O(f(n)) \text{ tárkorlátos nemdeterminisztikus off-line TG-pel}\}$
- ▶ $\text{PSPACE} := \bigcup_{k \geq 1} \text{SPACE}(n^k).$
- ▶ $\text{NPSPACE} := \bigcup_{k \geq 1} \text{NSPACE}(n^k).$
- ▶ $\text{L} := \text{SPACE}(\log n).$
- ▶ $\text{NL} := \text{NSPACE}(\log n).$

Az ELÉR probléma

$\text{ELÉR} = \{ \langle G, s, t \rangle \mid \text{A } G \text{ irányított gráfban van } s\text{-ből } t\text{-be út} \}.$

$\text{ELÉR} \in \text{P}$ (valójában $O(n^2)$, lásd Algoritmusok és adatszerk. II., szélességi/mélységi bejárás)

Tétel

$\text{ELÉR} \in \text{SPACE}(\log^2 n).$

Bizonyítás:

- ▶ Rögzítsük a csúcsok egy tetszőleges sorrendjét.
- ▶ $\text{ÚT}(x, y, i) := \text{igaz}$, ha létezik x -ből y -ba legfeljebb 2^i hosszú út.
- ▶ s -ből van t -be út G -ben $\iff \text{ÚT}(x, y, \lceil \log n \rceil) = \text{igaz}$.
- ▶ $\text{ÚT}(x, y, i) = \text{igaz} \iff \exists z (\text{ÚT}(x, z, i - 1) = \text{igaz} \wedge \text{ÚT}(z, y, i - 1) = \text{igaz})$.
- ▶ Ez alapján egy rekurzív algoritmust készítünk, melynek persze munkaszalagján tárolnia kell, hogy a felsőbb szinteken milyen (x, y, i) -kre létezik folyamatban lévő hívás.

ELÉR: az $\text{ÚT}(x, y, i)$ algoritmus

- ▶ ha $i = 0$, akkor $2^0 = 1$ hosszú út (megnézi az inputot).
- ▶ A munkaszalagon (x, y, i) típusú hármasok egy legfeljebb $\lceil \log n \rceil$ hosszú sorozata áll. A hármasok 3. attribútuma 1-esével csökkenő sorozatot alkot $\lceil \log n \rceil$ -től
- ▶ $\text{ÚT}(x, y, i)$ meghívásakor az utolsó hármas (x, y, i) a munkaszalagon. Az algoritmus felírja az $(x, z, i - 1)$ hármaszt a munkaszalagra (x, y, i) utáni helyre majd kiszámítja $\text{ÚT}(x, z, i - 1)$ értékét.
- ▶ Ha hamis, akkor kitörli $(x, z, i - 1)$ -et és z értékét növeli.
- ▶ Ha igaz, akkor is kitörli $(x, z, i - 1)$ -et és $(z, y, i - 1)$ -et ráírja, (y -t tudja az előző (x, y, i) hármasból).
 - Ha igaz, akkor $\text{ÚT}(x, y, i)$ igaz, visszalép ((x, y, i) és $(z, y, i - 1)$ 2. argumentumának egyezéséből látja)
 - Ha hamis akkor kitörli és z értékét eggyel növelve $\text{ÚT}(x, z, i - 1)$ -en dolgozik tovább.
- ▶ Ha egyik z se volt jó, akkor $\text{ÚT}(x, y, i)$ hamis.

Konfigurációs gráf

Az $\text{ÚT}(s, t, \lceil \log n \rceil)$ algoritmus a munkaszalagján $O(\log n)$ darab tagból álló egyenként $O(\log n)$ hosszú (x, y, i) hármast tárol, így $\text{ELÉR} \in \text{SPACE}(\log^2 n)$.

Konfigurációs gráf

Egy M TG G_M konfigurációs gráfjának csúcsai M konfigurációi és $(C, C') \in E(G_M) \Leftrightarrow C \vdash_M C'$.

Elérhetőségi módszer: bonyolultsági osztályok közötti összefüggéseket lehet bizonyítani az $\text{ELÉR} \in P$ vagy $\text{ELÉR} \in \text{SPACE}(\log^2 n)$ tételeket alkalmazva a konfigurációs gráfra, vagy annak egy részgráfjára.

Savitch tétele

Savitch tétele

Ha $f(n) \geq \log n$, akkor $\text{NSPACE}(f(n)) \subseteq \text{SPACE}(f^2(n))$.

Bizonyítás: Legyen M egy $f(n)$ tárigényű NTG és w az M egy n hosszú bemenete.

Ekkor M egy konfigurációját $O(f(n) + \log n)$ tárral eltárolhatjuk (aktuális állapot, a munkaszalagok tartalma, fejek pozíciója, az első szalag fejének pozíciója n féle lehet, ezért $\geq \log n$ tár kell ennek eltárolásához). Ha $f(n) \geq \log n$, akkor ez $O(f(n))$.

Feltehető, hogy M -nek csak egy elfogadó konfigurációja van.

(Törölje le a TG a munkaszalagjait, mielőtt q_i -be lép!)

A legfeljebb ekkora méretű konfigurációkat tartalmazó konfigurációs gráf mérete $2^{df(n)}$ valamely $d > 0$ konstansra. Így az előző tétel szerint $O(\log^2(2^{df(n)})) = O(f^2(n))$ tárral egy determinisztikus TG eldönti, hogy

$\text{ÚT}(c_{\text{kezdő}}, c_{\text{elfogadó}}, \lceil \log(2^{df(n)}) \rceil)$ igaz-e.

Savitch tétele

Következmények

Következmény

$$\text{PSPACE} = \text{NPSPACE}$$

Bizonyítás: polinom négyzete is polinom.

Tétel

$$\text{NL} \subseteq \text{P}$$

Bizonyítás

Legyen $L \in \text{NL}$ és M L -et $f(n) = O(\log n)$ tárral eldöntő NTG.

Meggondolható, hogy egy n méretű inputra M legfeljebb $f(n)$ méretű szalagtartalmakat tartalmazó konfigurációinak a száma legfeljebb $cnd^{\log n}$ alkalmas c, d konstansokkal, ami egy $p(n)$ polinommal felülről becsülhető. Így a G konfigurációs gráfnak legfeljebb $p(n)$ csúcsa van. G polinom időben megkonstruálható.

Feltehető, hogy G -ben egyetlen elfogadó konfiguráció van. G -ben a kezdőkonfigurációból az elfogadó konfiguráció elérhetősége $O(p^2(n))$ idejű determinisztikus TG-pel eldönthető, azaz $L \in \text{P}$.

L és NL

ELÉR fontos szerepet tölt be az $L \stackrel{?}{=} NL$ kérdés vizsgálatában is.

Tétel

$ELÉR \in NL$

Bizonyítás: Az M 3-szalagos NTG a (G, s, t) inputra ($n = |V(G)|$) a következőt teszi:

- ▶ ráírja s -t a második szalagra
- ▶ ráírja a 0 -t a harmadik szalagra
- ▶ Amíg a harmadik szalagon n -nél kisebb szám áll
 - Legyen u a második szalagon lévő csúcs
 - Nemdeterminisztikusan felírja u helyére egy v ki-szomszédját a második szalagra
 - Ha $v = t$, akkor elfogadja a bemenetet, egyébként növeli a harmadik szalagon lévő számot binárisan eggyel
- ▶ Elutasítja a bemenetet
- ▶ Mindkét szalag tartalmát $O(\log n)$ hosszú kóddal tárolhatjuk.

L és NL

Log. táras visszavezetés

Egy $L_1 \subseteq \Sigma^*$ nyelv **logaritmikus tárral visszavezethető** egy $L_2 \subseteq \Delta^*$ nyelvre $L_1 \leq_\ell L_2$, ha $L_1 \leq L_2$ és a visszavezetéshez használt függvény kiszámítható logaritmikus táras determinisztikus (off-line) Turing-géppel

NL-nehéz, NL-teljes nyelv

Egy L nyelv **NL-nehéz** (a log. táras visszavezetésre nézve), ha minden $L' \in \text{NL}$ nyelvre, $L' \leq_\ell L$; ha ráadásul $L \in \text{NL}$ is teljesül, akkor L **NL-teljes** (a log. táras visszavezetésre nézve)

Tétel

L zárt a logaritmikus tárral való visszavezetésre nézve

Bizonyítás: Tegyük fel, hogy $L_1 \leq_\ell L_2$ és $L_2 \in \text{NL}$.

Legyen M_2 az L_2 -t eldöntő, M pedig a visszavezetésben használt f függvényt kiszámoló logaritmikus táras determinisztikus TG.

L és NL

Az M_1 TG egy tetszőleges u szóra a következőképpen működik

- ▶ A második szalagján egy bináris számlálóval nyomon követi, hogy M_2 feje hányadik betűjét olvassa az $f(u)$ szónak; legyen ez a szám i (kezdetben 1)
- ▶ Amikor M_2 lépne egyet, akkor M_1 az M -et szimulálva előállítja a harmadik szalagon $f(u)$ i -ik betűjét (de csak ezt a betűt!!!)
- ▶ Ezután M_1 szimulálja M_2 aktuális lépését a harmadik szalagon lévő betű felhasználásával és aktualizálja a második szalagon M_2 fejének újabb pozícióját
- ▶ Ha eközben M_1 azt látja, hogy M_2 elfogadó vagy elutasító állapotba lép, akkor M_1 is belép a saját elfogadó vagy elutasító állapotába, egyébként folytatja a szimulációt a következő lépéssel

Belátható, hogy M_1 L_1 -et dönti el és a működése során csak logaritmikus méretű tárat használ, azaz $L_1 \in L$.

ELÉR NL-teljesége

Következmény

Ha L NL-teljes és $L \in L$, akkor $L = NL$.

Bizonyítás: Legyen $L' \in NL$ tetszőleges, ekkor $L \leq_\ell L$ és $L \in L$, így L logaritmikus tárral való visszavezetésre nézve zártsága miatt $L' \in NL$.
Tehát $L = NL$.

Tétel

ELÉR NL-teljes a logaritmikus tárral történő visszavezetésre nézve.

Bizonyítás:

- ▶ Korábban láttuk, hogy $ELÉR \in NL$
- ▶ Legyen $L \in NL$, megmutatjuk, hogy $L \leq_\ell ELÉR$
- ▶ Legyen M egy L -et eldöntő $O(\log n)$ táras NTG és $|u| = n$
- ▶ Az $O(\log n)$ tárat használó konfigurációk $\leq c \cdot \log n$ hosszúak (alkalmas c -re)

ELÉR NL-teljesége; Immerman-Szelepcsényi

- ▶ A G_M konfigurációs gráfban akkor és csak akkor lehet a kezdőkonfigurációból az elfogadóba jutni (feltehető, hogy csak 1 ilyen van), ha $u \in L(G)$. Így $L \leq \text{ELÉR}$.

Kell még, hogy a visszavezetés log. tárat használ, azaz G_M megkonstruálható egy log. táras N determinisztikus TG-pel:

- ▶ N sorolja fel a hossz-lexikografikus rendezés szerint az összes legfeljebb $c \cdot \log n$ hosszú szót az egyik szalagján, majd tesztelje, hogy az legális konfigurációja-e M -nek, ha igen, akkor a szót írja ki a kimenetre
- ▶ Az élek (konfiguráció párok) hasonlóképpen felsorolhatók, tesztelhetők és a kimenetre írhatók

Immerman-Szelepcsényi tétel

$\text{NL} = \text{coNL}$

(biz. nélkül)

Hierarchia tétel

$$\text{EXPTIME} := \bigcup_{k \in \mathbb{N}} \text{TIME}(2^{n^k}).$$

Tétel

$\text{NL} \subset \text{PSPACE}$ és $\text{P} \subset \text{EXPTIME}$.

(biz. nélkül)

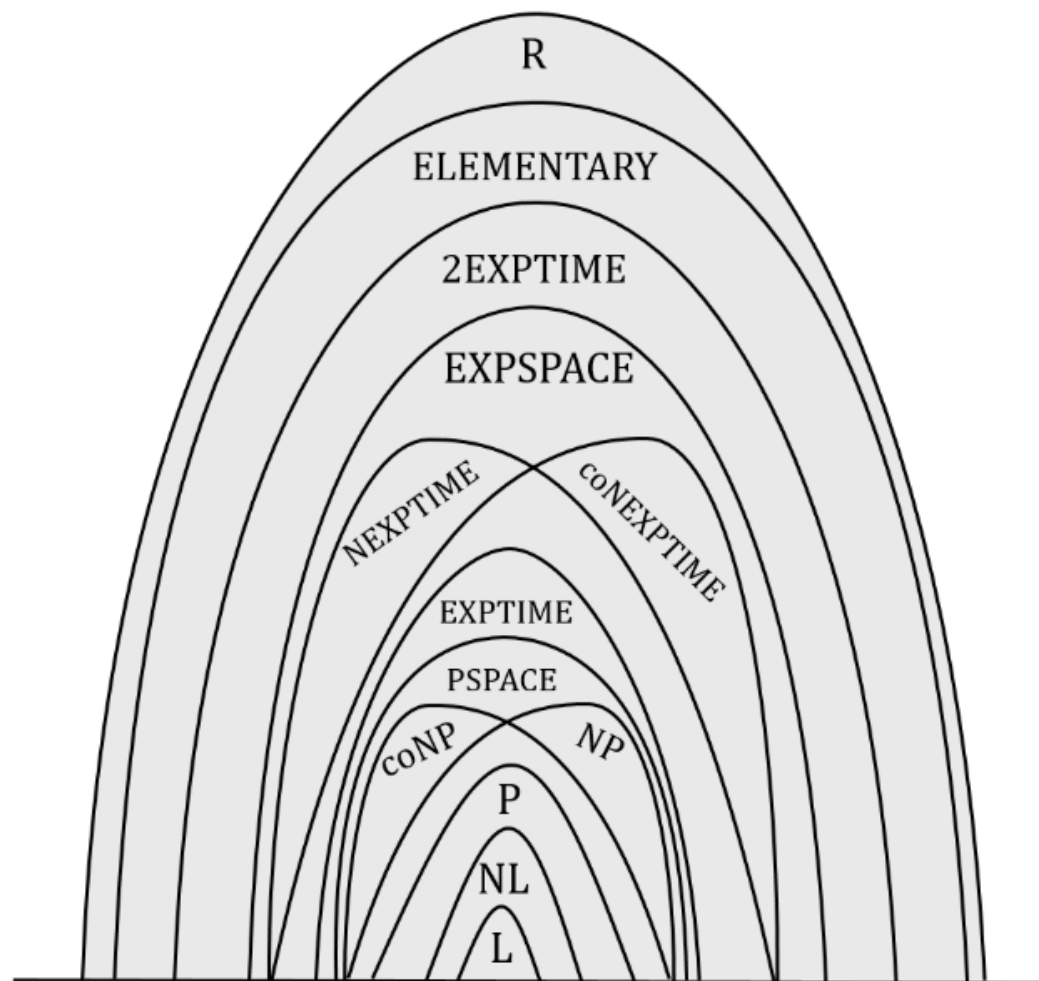
Tétel

$\text{L} \subseteq \text{NL} = \text{coNL} \subseteq \text{P} \subseteq \text{NP} \subseteq \text{PSPACE} \subseteq \text{EXPTIME}$

Bizonyítás: 1 és 4 definíció szerint, 2-es Immerman-Szelepcsényi, 3-ast előbb bizonyítottuk. 5-ös: egy TG-nek "nincs ideje" több tárat használni, mint időt. 6-os: elérhetőségi módszerrel. A használt tárban exponenciális méretű lesz a konfigurációs gráf, a gráf méretében négyzetes (azaz összességében a tár méretében exponenciális) időben tudjuk az elérhetőséget tesztelni a kezdőkonfigurációból az elfogadóba konfigurációba.

Sejtés: Utóbbiban minden tartalmazás valódi.

R szerkezete

R szerkezete $P \neq NP$ esetén [ábra: Gazdag Zs. jegyzet]